

An Extraët of a Letter of Monsieur *Hevelius*, lately written to the Publisher, together with the Copy of a Letter of Dr. *Wasmouth*, giving a large Account of a new *Astronomico-Chronological* Work, now by him preparing : Both deliver'd in the same Language, wherein they were written.

PRæterea cum nihil hac vice relatu dignum occurrat, quod vobis communicare possim; ecce copiam literarum ad amicum quendam meum exaratarum, de libri cujusdam, à Cl. Doct. *Wasmutho*, *L L Orientalium Kiloni Professore*, conscripti argumento. Titulus est perquam splendidus; miraq; *Astronomis & Chronologis* pollicetur; sed, num res ipsa promissis responsura sit, est quod valdè dubitem. Profectò si præstare ea posset, omnes *Astronomos* maximâ curâ & molestiâ, multoque labore, qui nos diu noctuq; torquet, liberaret, nec foret opus imposterum *Celos* tanto studio contemplari. Quid vestratibus, rerum *Cælestium* inspectoribus, hac de re videatur; numq; hæc res absq; veterum & recentiorum observationibus eò, quò ille vult, deduci queat, haud gravatim exponas, quæso.

Sequitur ipsum Apographum
Epistolæ *Wasmuthianæ*.

Quandoquidem præsens fert occasio, per *Clar. Tuam Magnifico* vestro *Hevelio*, ceu *Astronomorum ævi nostri Celeberrimo*, quædam mei, nunc sub manibus versantis, operis *Astronomo-Chronologici* præmetia communicandi; velim, *Clar. tua* viro summo per occasionem indicet, me, exatâ mihi ansâ ex *Dn. Calovii* discussione *Ravianæ Chronologiæ*, moliri jam fere per triennium Opus quoddam *Astronomo-Chronologicum*; quod, uti à me conceptum, & maximâ parte jam effectum est, sustinere posse, citra jaëtantiam, putem hunc titulum: *Annales cæli & temporum perpetui*, sive, *mysteria Astronomo-Chronologica*, à seculo abscondita, nunc per Dei gratiam detecta & evidenter asserta *Libris III.*

Quorum primus (I.) destruet illam hætenus vulgatam *Astronomorum* hypothesisin de duplici motu corporum *Cælestium* contrario; altero, primi mobilis, motu *Raptûs dicto*, in occasum; altero, proprio secundorum mobilium, in ortum; ex quo propter
impa-

impares paribus temporibus motus, omninò statuenda ipsis venit inæqualitas arcuum Cælestium, adeòq; apogæum & perigæum cum excentricitate (eâq; quibusdam bisectâ, aut plurimum Epicyclorum) atque exinde motuum cælestium non apparens modo & optica quoad visum nostrum, sed & realis & physica inæqualitas (quâ tamen indignius nihil perfectioni motuum illorum tribui posse, ipsimet in Riccioli Almagesto conqueruntur;) tum & universum varii & inexplicabiles ideò labyrinthi mobilium secundorum extruuntur, è quibus nullum unquam duxeris Ariadnæ aut computi laboriosissimi filum; quibusque per Geometrica Schemata delineandis & explicandis docentes juxta ac discentes subinde fatiscunt viribus ingenii. At cujus loco unus nunc, isque intellectu facillimus à nobis asseretur omnium mobilium Cælestium motus simplex Spiralis, ab ortu in occasum, harmonico ejusmodi temperamento aliorum celeriorum, aliorum tardiorum, eorumque modo sublimius spirali-ter ascendentium à terra, modo humiliter eidem appropinquantium, ut per hanc, aliorum post alios tardantium, seu remanentium spirali-ter, diversitatem (non tam Astronomicâ aliquâ Hypothesi, quàm veræ realitatis Thesi) omnia illa phænomena, etiam directionum, stationum, & retrogressionum in planetis, non modò perfecte possint solvi, sed & causæ evidentes tum illarum, tum progressionis (verius, remansions ponè sectiones vernaes) stellarum fixarum versus ortum, nec non omnium æquationum prosthaphæreticarum inter motus medios & Veros (nunquam hætenus ab ullo Astronomo datarum) ritè illinc patefiant: Ruentem hinc simul Systemate Copernicano (cum Scriptura S. adeò collidente, licet à plurimis & præcipuis hodie recepto) & veriori substituto, quod Ptolemaico sit affine, sed sine orbium diversorum realitate. (2.) Cum hætenus omnibus omnis ævi Astronomis confessa sit impossibilitas determinandi Annum Solarem Tropicum ad minuta usque, adeò ut Ricciolus, post 50 ferè principum Astronomorum diversas de eo sententias, adhuc fluctuet suo, nos interim, (uti de hoc, ita passim de aliis omnibus per totum Almagestum;) mihi per Dei gratiam, annum istum tropicum solarem in minutis usque X^{mi} ita determinare licet, ut non modò à priori evidenter & apodicticè demonstrarem, fieri id aliter non posse; sed & à posteriori demonstrationis meæ veritatem evincam ex perpetua adeò computi mei cum annis civilibus & feriis æquinoctialibus concordia, ut ab

initio mundi, uno continuo & simili filo temporum ac motuum, initia tropica omnium & singulorum annorum, tam in seculis præteritis, quam hoc præsentis, ac proximorum, antè aut retrò, & futurorum in (infinitum si dentur) præcisè cā feriā hebdomadicā, horā ac minutis determinem, quibus ea evenissè & de inceptu eventura, Ephemeridibus (correctiores subinde per observationes novæ, alioquin, ex iisdem semper tabulis quibuscunque motuum si fuerint deducenda, quo plurimum seculorum, eò magis aberraturæ) concorditer exhibent: Quin imò, non solum tropica illa initia annorum, sed etiam, per exactissimas æquationes prosthaphæreticas diurnas, præfinito non minus præcisè ipsos tropicos solis ingressus in unumquodque signum & quemlibet signi gradum, quā scilicet feriā hebdomadicā, quāq; horā quibusque minutis singuli illi fiant singulis annis; Ephemeridibus hæc pariter, quò recentioribus, eò minus aberrantibus ad pauculas horas aut minuta: Astronomis ultrò facientibus, circa ingressus in signa aut gradus Æquinoctiales determinare se certitudinem omnimodam ad certas horas non posse; cum præfinitis mea ex uno semper æquabili temporum & motuum ducta ab initio mundi ad quodlibet datum temporis punctum continuè deducatur, idque semper per minuta usque X^{ma} , & temporaliter & localiter. (3.) Cum hæctenus apud omnes in confesso sit, commensurandi motus solis cum motibus Lunæ impossibilitas; unde hæctenus Astronomis post quantamcunque observationum & calculorum diligentiam, postque omnes orbium, Epicyclorum atq; excentricitatum regularitates & irregularitates, aut variationes, semper tamen Luna adhuc audit & est Contumax Sidus: Mihi nunc, Dei gratiā, adeò morigera facta est, ut non modo cuiuscunque mensis Lunaris, tam Syndici, quam Periodici, draconici (seu latitudinarii) & Apogealis (vulgò Anomalistici) quantitates temporales præcisè designem in ipsis minutis usque X^{ma} ; tabulis quoque prolixè tam calculatis & in eam rem constructis (ita scilicet ut semper respondeant phænomena, seu Ephemerides correctiores; vanis alicui futuris omnibus harmoniarum commentis;) sed etiam, quanti semper motus, tum medii tum veri, tum apparentes seu visi, Lunæ, Periodici, Dracontici, & Apogeales, fiant, tam intra singulas Syndicas Lunationes, quam intra singulos annos Solares Tropicos; & quantæ in iis omnibus mediorum cum veris Æquationes prosthaphæreticæ per totum M. contextum, quantiscunque seculis, semper respon-

respondentibus & responsuris ubique phænomenis : Unde & omnium Eclipsium totius M. præcisa tempora semper investiganda & demonstranda infallibilem temporum seu ætatis M. dare possunt elenchum pro computo chronologico. Atque hæc omnia demonstro seu de luo, primum quidem è principiis apocatastaticis (restitutione scil. solis & lune, cum stellis fixis, prout initio mundi constiterunt ; quam ex anni solaris tropici demonstratâ præcisissimâ quantitate, & temporali & locali, perspectissimè cognitam & definitam habeo ;) inde verò à posteriori, per universalem perpetuamque motuum harmonicorum cum phænomenis, quolibet dato momento mundi concordiam comprobo.

Liber secundus, apodicticè hinc restituet universam fundamentalem chronologiam ; cum & aliàs S. scriptura vet. testamenti sit fundamentum quidem multò verissimum Chronologiæ, at variis variorum expositionibus & tormentis scripture ita labefactatum, ut in ætate mundi definienda, figenda & Christi æra, ipsi chronologorum principes non annorum modò centenariis sed & millenariis, desidere ab invicem deprehendantur.

Liber tertius denique proponet veram hinc & solidam unionem temporum, quâ scil. talis simul & semel fieri possit ac debeat correctio styli calendariographici, & gregoriani & juliani, ut nunquam deinceps aberrari iterum possit, aut ullâ correctione iteratâ egeamus (quali laborat gregoriana illa, semper post 400 quosque annos denuo corrigenda, tridui ejectione ; dum scil. non quaternario quolibet anno (uli hæctenus) sed, ex cælistis nostri anni tropici forma & quantitate, in opere meo clarissimè evictâ, quinto quoque anno & certis periodis, sexto demum fiat intercalatio seu Bisextilatio talis, quæ non egeat exemptili iterum ullo per omne ævum (cùm præstet non abstulisse, quam ad restituendum teneri ;) quâ ratione nunquam à cælesti tempore civili tempus abibit : Prout scopum hunc & finem unionis temporum exhibiturus sum orbi christiano, confirmaturusq; , deo però jurvanta ; cujus auxilio, intra annum, partem operis potissimam typis mandari posse spero.

Quid super his magnifico Dn. Hevelio, aliisque Vestratibus, hujus stuaui peritis, videatur, rescire avidissimè desidero.

Hucusque Dn. Wasmuthius ; qui ne spe & promissis suis ampliffimis excidat, vehementer optamus.